

Livsmedelsverket
Internationella avdelningen
Box 622, 751 26 Uppsala
Satu Salmela

Stockholm
2018-05-24

Ert dnr
2018/01249

Vårt dnr
2018/074

Remissvar angående kommissionens förslag till ändringar i förordning (EG) nr 178/2002 (sk EU:s livsmedelslag)

Näringslivets Regelrådet NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Underlagen innehåller Kommissionen förslag till justeringar i följande EU-förordningar/direktiv:

- Om allmän livsmedelslagstiftning,
- Om avsiktlig utsättning av genmodifierade organismer i miljön,
- Om genmodifierade foder och livsmedel,
- Om fodertillsatser,
- Om rökaromer,
- Om material i kontakt med livsmedel,
- Om ett enhetligt förfarande för godkännande av livsmedelstillsatser, livsmedelsenzymmer och livsmedelsaromer,
- Om växtskyddsmedel, samt
- Om nya livsmedel

Enligt ovan nämnda regelverk gör den Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) riskbedömningar inom följande ämnesområden:

- Livsmedelssäkerhet,
- Fodersäkerhet,
- Djurhälsa,
- Djurskydd,
- Växtskydd,
- Nutrition samt
- Genetiskt modifierade organismer

Allmänhetens förtroende för EFSA har försvagats de senaste åren p.g.a. olika skandaler, bl.a. mul- och klövsjukan samt frågetecken kring användandet av GMO (genmodifierade organismer). För att återupprätta allmänhetens förtroende för EFSA föreslår nu Kommissionen justeringar i ovan nämnda regelverk angående insynen i vetenskapliga

bedömningar samt kvaliteten och oberoendet i de vetenskapliga studier som ligger till grund för unionens riskbedömningar utförda av EFSA och EFSA:s förvaltningsrätt.

NNR stöder fullt ut intentionen att stärka allmänhetens förtroende för EU:s arbete inom EFSA. Dock ställer sig NNR tveksamt till att de föreslagna justeringarna är det som mest effektivt når fram till det mål som har satts upp.

Konsekvenser

I remissunderlaget på sidan 8 under rubriken Konsekvensbedömning bedöms att förslaget inte kommer att påverka eventuella immateriella rättigheter och inte heller påverka något rättsligt skydd för investeringar. Detta är en bedömning som NNR starkt ifrågasätter.

Det framgår också av underlagen att förslaget innebär att det kommer att finnas möjlighet att ansöka om att få delar av ett företags ansökningsunderlag (exempelvis vetenskapliga studier) klassade som konfidentiella. Det finns dock uppenbara svagheter i detta sekretesskydd. Exempelvis ska enligt förslaget Kommissionen, Europaparlamentet och alla EU:s medlemsländer ha möjlighet att begära ut konfidentiell information från EFSA. Detta innebär att ett betydande antal personer kan få tillgång till sekretessbelagd information. Risken för läckage av konfidentiell information måste tas upp för bedömning i underlagen inför beslut om de föreslagna justerade reglerna.

Ett annat exempel på risken för att konfidentiell information kommer i fel händer är information om att ett företag har lämnat in en ansökan om godkännande av ett nytt livsmedel. Såvitt NNR kan förstå skulle visserligen innehållet i ansökan vara konfidentiellt men ansökans ämnesområde vara offentligt enligt förslaget. Detta kan vara kommersiellt värdefull information som utgör ett innovationsförsprång så länge det är konfidentiellt.

Om risk för läckage av konfidentiell information föreligger behöver konsekvenserna av detta också tas upp för analys. T.ex. kan det befaras vid en ökad risk för läckage att företagets incitament att forska, ta fram nya produkter och ansöka om tillstånd för dessa blir svagare. Det kan t.o.m. befaras att företag etablerade inom EU väljer att forska, ansöka om tillstånd och kommersialisera sina produkter utanför EU istället. Förslaget skulle i så fall riskera att motarbeta EU:s strategi när det gäller skydd för företagshemligheter. Dessa risker måste tas upp och adresseras i en konsekvensutredning.

Slutsats

NNR ifrågasätter om de negativa effekterna på bl.a. företagets vilja att spendera pengar på forskning och utveckling som kan befaras av förslagen, kan anses uppvägda av de eventuella positiva effekterna på allmänhetens förtroende för EFSA som förutspås.

NNR finner avslutningsvis att en regelrätt konsekvensutredning på EU-nivå är helt nödvändig för att Kommissionen ska kunna gå vidare med förslagen. Denna linje behöver regeringen driva med beslutsamhet i de kommande förhandlingarna. NNR vill ta tillfället i akt att påminna om att en svensk konsekvensutredning också är en förutsättning för att man ska kunna hantera effekterna av förslagen i Sverige på bästa sätt.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist